

ЧЫРВОНЫ СЬЦЯГ

Рабочыя і сяляне
усіх краёў,
злучайцеся!

Няхай живе злучаная
Беларуская Сацыялістычная
Саветская Рэспубліка!

ОРГАН КАМУНІСТЫЧНАЕ ПАРТЫІ ЗАХОДНЕЙ БЕЛАРУСІ.

II КАНФЭРЭНЦЫЯ КАМПАРТЫІ ЗАХ. БЕЛАРУСІ.

У апошніх днях лістапада на тэрыторыі Зах. Беларусі адбылася II краёвая канфэрэнцыя К.П.З.Б. На канфэрэнцыі прадстаўлены былі акругі: Віленскі, Горадзенскі, Берасцейскі, Пінскі, Беластоцкі і Барановіцкі. Апрача акружных прадстаўнікоў і Ц.К. у нарадах прынялі ўдзел прадстаўнікі С.К.М.З.Б. З дарадчым голасам, — Цантр. Рэдакцыя, Цантр. Жыд. Бюро, а такжа прадстаўнікі Ц.К.К.Р.П.П.

Парадак дня складаўся: 1) Справаздача Ц.К., 2) Справаздача з V кангрэсу Камінтэрна, 3) Пытанні тактыкі, 4) Выбары Ц.К., 5) Выбары дэлегатаў на зьезд К.Р.П.П., 6) Арганізацыйныя справы і 7) Бягучыя справы.

Прыступачы да разгляду справ, канфэрэнцыя выказала спачуцьцё і пашану т.т., замучаным праз паслугачу польскай буржуазіі, і выказала прывітаньне палітычным вязьням, якія перапаўняюць казарматы астрагоў на Зах. Беларусі і усей Польшчы.

Нарады канфэрэнцыі адбыліся ў момант, калі рэвалюцыйны уздым сярод сялян узрастае з кожным днём, выліваючыся ў розных месцах у форме аддзельных аружных выступленьняў. Канфэрэнцыя прызнала, што на ёй ляжыць абавязак ахапленьня гэтага руху, уцягваньне як найшырэйшых мас, — абавязак палітычнага і арганізацыйнага прыгатаваньня к масаваму збройнаму паўстаньню.

Вынікі нарад канфэрэнцыі ў рэзалюцыі „Аб формах рэвалюцыйнай барацьбы ў Зах. Беларусі“ і „Аб злучэньню Зах. Беларусі з Беларускай Сав. Рэспублікай“ даюць партыі выразную лінію тактыкі і будуць служыць вехамі і заахочываць да інтэнсыўнай працы перад тымі аграмаднымі заданьнямі, якія партыя сабе назначыла.

Справаздача дзейнасьці Ц.К. закончана прыняцьцям рэзалюцыі аб выніках працы і яе палібах — яскрава сьведчыць аб узросьце партыйнай арганізацыі. Наша партыя крэпкім каранём урасла ў сялянскія масы і ніякіх рэпрэсыі ня змогуць яе разбурыць і парваць сувязь з масамі.

Апрача масавых арыштаў, якія забралі ў партыі ў бягучым годзе

шмат працаўнікоў партыйных — арганізацыя партыйная лічыць у сучасны момант у 3 разы болей сяброў, як год таму назад. Партыйнае выдавецтва, як па ліку выданных рэчаў, так і па тыражу — значна узрасло. Тады як у першым пагодзе г. г. 62 прац. агульнага ліку распаўсюджаных выдаўніцтва прыпадала ў польскай мове, а на белар. і расейск. 31 прац., жыдоускай 7 прац., у апошнія 5 месяцаў выдавецтва змагло даць у белар. і расейскай мовах 85 прац., польск. 10 прац. і жыдоускай 5 прац.

Значнага арганізацыйнага поспеху дабілася партыя ў час апошніх некулькіх месяцаў. Вяскова арганізацыя, якія ня былі арганічна зьвязаны з арганізацыямі гарадзкімі, цяпер аб'яднаны ў акружн. канфэрэнцыі, якія выконваюць свае функцыі як кіраўнікі акругоў, а ня толькі пасрэднікі па дастаўцы літаратуры.

Цэлы шэраг акцыі праведзеныя ў апошнія часы, асабліва супроць белага тэрора і на ўгодкі Кастрычнікавай рэвалюцыі, выказалі вялікую актыўнасьць вяскова арганізацыі. Энэргічнае пашырэньне літаратуры і каля сотні чырвоных сьцягаў вывешаных па вёсках, гарадох і нават у казармах каля ваенных гарнізонаў, пасьля папыткі абароны гэтых сьцягаў перад паліцыяй, усё добра сьведчыць аб нашай маладой вясковай арганізацыі.

Спэцыяльнае выдавецтва для жаўнераў на польскай мове знайшло доступ да казармаў, крэпасцей, нават да паліцэйскіх школ і камісарыятаў.

Мы ёсьць і змагомеся! — гэта добра чуець польская буржуазія, чуюць гэта і сялянскія масы і ахвоча гуртуецца каля нашых сьцягаў.

Канфэр. выказала даволі значную зьнітованасьць, ня гледзячы на моладасьць арганізацыі і на тое, што шмат у часнікоў першы раз прымалі ўдзел у так важных нарадах. Канфэрэнцыя ў цэласьці выказала разуменьне арганізацыйных і палітычных падстаў бальшавізму і ёсьць значным шагам да бальшавізацыі нашай маладой аграмаднай пераважна сялянскай партыі.

Рэзалюцыя на справаздачу Ц.К.К.П.З.Б. II канф. 1924 г.

Выслушаўшы справаздачу аб дзейнасьці Ц.К., II канфэрэнцыя пацьверджае:

За час ад I да II канфэрэнцыі адзначаецца выдатнае павялічэньне нашай партыйнай арганізацыі. Арганізаваны новыя акругі: Пінскі і Барановіцкі, а таксама значна павялічаны лік партыйных ячэйкаў па вёсках і акругах, існаваўшых да гэтага часу. За гэты час пазьлічыўся лік сяброў нашай арганізацыі.

Гэта ставіць перад партыяй сур'ёзную задачу, як мага хутчэй ідэя ахапіць і апрацаваць новапаступіўшых у нашу партыю, што патрэбуе інтэнсыўнай і пастаяннай прапагандыстычнай працы.

Сьціхіяна павялічваючыся ўплыву партыі, асабліва ў вёсцы, высоўваець партыю на чале сялянскіх мас і прыдае ёй характар і абавязкі прывадцы рэвалюцыйнага руху сялянства. Усё гэта прыводзе да таго, што кампартыя Зах. Беларусі становіцца сур'ёзным рэвалюцыйным і грамадзкім фактарам на тэрыторыі Зах. Беларусі, але і ува усей Польшчы.

Канфэрэнцыя пацьверджае, што апрача павялічэньня партый-

най арганізацыі і партыйнага уплыву — у працы мінулага перыяда заўважаны сур'ёзныя паставы ў вобласці палітычна камуністычнага руху. Узмоцнена выдавецкая чынасьць, стараньні Ц.К. задаволіць патрэбы ў літаратуры на беларускай, расейскай, польскай і жыдоускай мовах, а такжа аднаўленьне партыйнага аргану „Чырвоны Сьцяг“ на беларускай мове сьведчыць аб тым, што Ц.К. зразумее патрэбы партыі і ў цяжкіх абставінах падпольнай працы, пры вялікіх труднасьцях з прычыны моладасьці арганізацыі і недахватку людзей — здалу затратай працы іх задаволіць.

Канфэрэнцыя падчырківае, што Ц.К. зьвярнуў у апошні час належную увагу на работу ў арміі і вітае агітацыйнае выданьне для войскаў.

Канфэрэнцыя з задавальненьнем падчырківае, што Ц.К. К.Р.П.П., разумеючы труднасьць маладой партыйнай арганізацыі ў Зах. Беларусі, не маючай яшчэ дастатку палітычна і арганізацыйна выпрацаваных працаўнікоў, якую разьбіваюць і дэзарганізуюць рэпрэсыі, зрабіў неабходную арганізацыйную по-

мач, што дало магчымасьць, не перарываючы работы, перанясць ці самы трудны час.

II канфэрэнцыя лічыць патрэбным зьвярнуць увагу новага Ц.К. на ніжэй пададзеныя важнейшыя задачы:

а) Зьвярнуць увагу на падшуканьне і апрацоўку адпаведных арганізатараў і адпаведнае абслугоўваньне акругоў.

б) Павялічэньне прапагандыстычнай і арганізацыйнай працы сярод сялянства праз павялічэньне выдавецкай працы.

в) Зьвярнуць сур'ёзную увагу на працу сярод гарадзкога

пралетарыяту, асабліва чыгуначнікаў.

г) Павялічыць працу ў арміі.

д) Даваць больш помачы С.К.М., уцягнуўшы яго ў парт. работу.

ж) Налядзіць іншю працу сярод жыдоускага жыхарства.

Канфэрэнцыя лічыць, што праца беларускага соймавага клубу не крытыкавалася Ц.К. як гэта трэба было рабіць. З гэтае прычыны масы не маглі націскаць на паслоў і прымусіць іх вясці палітыку, адпавядаючую настроям і інтарэсам працоўных Заходней Беларусі.

Рэзалюцыя па дакладу аб паставах V кангр. Камінт.

Заслухаўшы даклад аб паставах V кангрэсу Камінтэрна, канфэрэнцыя далучаецца да рэшэньня гэтага кангрэса. Канфэрэнцыя лічыць, што становішча ў розных сэкцыях Камінтэрна, як у польскай і нямецкай, ацэнена правільна і далучаецца да рэзалюцыі па гэтай пытаньню Камінтэрна.

Канфэр. лічыць неабходным вясці барацьбу з правымі апартуністычнымі ўхіламі, лічыць, што т.т. Варскі, Валецкі і Костшэва непраўдлова ацэнівалі становішча ў РКП. Гнедацэннівалі небясьпеку выступленьня „апазыцыі“

РЭЗАЛЮЦЫЯ АБ ФОРМАХ РЭВАЛЮЦ. БАРАЦЬБЫ У ЗАХОДНЕЙ БЕЛАРУСІ.

1. Найсьильнейшы нацыянальна-уцскі імкнэцца задушыць усялякую праяву беларускага нацыянальнага быту; імкнэньне абезьвімець беларускае сялянства і засяленьне іх земляў польскімі асаднікамі; зьдзіраньне невыплатных падаткаў з сялянства зруйнаванага вайной, якое жывець у страшэннай нэндзы па зямлянках і старых нямецкіх акапах.

Грабежная эксплёатацыя прыродных багацтваў краю і праджа іх заграбнаму капіталу і безашчадная эксплёатацыя працоўных мас;

самапраўства польскай адміністрацыі, ужываючай зладзейскія сродкі часоў царскага рэжыму; —

Усё гэта памагло прабудзьжэньню і узросту рэвалюцыйнага уздыму сялянскіх мас, які ў недалёкай будучыне можа выліцца ў збройнае паўстаньне супроць улады ненавісных акупантаў.

2. Камуністычная партыя Зах. Беларусі становіцца на чале сялянскіх мас, змагаючыся супроць улады ненавісных акупантаў.

Задачай камуніст. партыі зьяўляецца уцягваньне як мага больш шырокай масы, арганізацыйна завалодаць гэтым стройным рухам і аб'яднаць яго каля ясных і зразумелых поклічаў.

Дзеля падняцьця самых адстаўшых і самых пасыўных слаёў сялянства, партыя павінна выкарастаць штодзённыя патрэбы сялянскага жыцьця, павінна барацьбіць іх інтарэсы ў кожнай вобласці, на кожным кроку, разьвіць непрыярную штодзённую барацьбу, якая пастаянна бы падрывала акупачыню ўладу і давала бы да зброенага паўстаньня да пабеды.

а) Сродкамі, якія вялі-бы да гэтай мэты, зьяўляюцца: несупынная барацьба ў вобласці падаткаў, законуаў аб мове і школе, устаноўленьне зручовага гаспадарства, барацьба з асадніцтвам і г.д.

У кампаніі байкота падаткаў партыя ставіць сабе за мэту: з

т. Троцкага супроць Ц.К.К.Р.П.

Канфэрэнцыя лічыць, што тактыка адзінага фронту прывяла да карысных вынікаў, будучы ўжыта ў Польшчы, хоць у некаторых выпадках гэта тактыка была ў нашых абставінах ужыта непраўдлова, асабліва ў часы краўскага паўстаньня, за што мясцё адказнасьць увёсь Ц.К.К.Р.П.П.

Канфэрэнцыя далучаецца да талкаваньняў, дадзёных V кангрэсу па пытаньню тактыкі адзінага фронту, рабоча-сялянскага ўраду, а такжа па нацыянальнаму і сялянскаму пытаньням.

РЭЗАЛЮЦЫЯ АБ ФОРМАХ РЭВАЛЮЦ. БАРАЦЬБЫ У ЗАХОДНЕЙ БЕЛАРУСІ.

аднаго боку абарону штодзённых інтарэсаў сялянства, а з другога боку максымальнае разьвіцьцё самастойнасьці сялянскіх мас, прабудзьжэньне вяскова шырэйшых мас, уцягваць іх у барацьбу, праціпастаўленьне іх акупацыйнай уладзе, падрыў і аслабленьне акупачыі, а таксама арганізацыйная і палітычная падгатоўка да збройнага паўстаньня.

З гэтай мэтай партыя арганізуе сялянскія і гмінныя сходкі, праводзіць паставы аб байкоце падаткаў, прызвае жыхароў да супраціву ўладзе пры зборы падаткаў, хаваньне масамасьці, якое можа быць сэквестравана, адказы купляць сэквестраванае і г.д. У зьвязку з нязлычонамі падаткамі і іх зьбіраньнем, кампанія байкота падаткаў павінна быць пастаянным зьявішчам, дэмаралізуючым улады і арганізуючым масы.

У акцыі супроць закона аб мовах і школах партыя павінна навучыць масы змагацца супроць польскага ўраду, карыстаючыся ў гэтым выдадзенымі яго законамі. Дзеля гэтага трэба праз гмінныя і сельскія сходкі праводзіць паставы, трэбуючы школ на роднай мове, а такжа вясці пастаянную і упартую барацьбу за прызнаньне роднай мовы праз дзяржаву.

б) У зьвязку з тым, што польскі ўрад арганізуе узброеныя дабравольцаў у Зах. Беларусі, узбраючы дзеля гэтага асаднікаў, абшарнікаў і нацыяналістычныя элементы, партыя павінна вясці пастаянную агітацыю супроць фашыстаўскіх адрадаў і арганізаваць самаабарону сялянства, адначасна імкнучыся разбурыць фашыстаў польскіх.

в) Не падтрымліваючы одарваных ад масавага руху актаў тэрора і сабатажа, якія могуць скалечыць напрамак барацьбы і павясяць яе па шляху чужога для масавага поспеху, творучы грунт для пасыўнасьці мас, партыя адначасна павінна найэнэргічнай выступаць у абароне беларускіх сялян, якія гінуць ад даразных судоў і без судоў, і вясцясяць, што партызанцыя

акцыі ёсьць законны адказ масаў на бэзьмежны тэрор і уцскі акупантаў і што крывавае польскія суды над так наз. „бандытамі“ і „дывэрсантамі“ ёсьць расплага акупантаў за вынікі іх уласнай палітыкі і правакаваньне новых выступленьняў стыхійнага нездавольства.

г) Неабходным варункам пераможнага паўстаньня зьяўляецца расклад арміі, служачай у руках абшарнікаў і капіталістаў мацнейшым сродкам панаваньня і уцску, і перацягнуць войска на бок змагаючыся сялян і рабочых. Задача партыі ёсьць вядзьжэньне самай інтэнсыўнай агітацыі сярод арміі, тлумачэньне польскаму, украінскаму і беларускаму рабочаму і сялянню, пераапрапанутым у ваенныя вопраткі, што іх абавязкам зьяўляецца уцягваць аружжа на кліч кампартыі супроць эксплёататараў, а не супроць братаў.

д) Адначасна партыя падчырківае свае адмоўныя адносіны да байкоту польскай арміі з боку беларускай прызыўнай моладзі, прызнаючы, што апошнія павінны ісьці ў армію, унясці туды свой рэвалюцыйны дух і гатавацца да збройнай абароны правоў працоўнага чалавецтва.

е) Патрыя імкнэцца найцясней зьвязаць рэвалюцыйны рух сялян з рухам рабочых па гарадох, раскідаць перагародкі, якія да гэтага часу дзелюць гэтыя дзьве рэвалюцыйныя сілы і такім чынам даць рэвалюцыйнаму руху ў Зах. Беларусі моцны пралетарскі асяродак. Партыя такжа хоча уцягнуць у рух і польскіх рабочых, разьбіваючы іх ідэалёгію дзяржаўнай нацыі; з другога боку хоча разбудзіць сярод белар. народных мас пачуцьцё салідарнасьці да польскіх рабочых і сялян, уносячы ў іх рух міжнародны клясовы дух.

ж) II канф. кампартыі Зах. Беларусі падчырківае, што палітычнае становішча і стан рэвалюцыйнага руху ў Зах. Беларусі і ў зьвязку з гэтым паставы канфэрэнцыі патрабуюць у далейшым энэргічнай дзейнасьці з боку усёй партыі, якая-б стаяла пашырыць чуткі аб змаганьні беларускага народу сярод польскага працоўнага народу і забясьпечыла-б паднявольным народам актыўную помач у іх барацьбе супроць польскай буржуазіі за канчатковае задавальненьне усіх іх эканамічных і нацыянальных дамаганьняў.

Канфэрэнцыя прызнае неабходным супольным дзейнасьцю К.П.З.Б. з К.П.З.У. ў зьвязку з тым, што бадай аднаковыя варункі працы і задачы, якія стаяць перад імі, патрабуюць аднаковых тактычных поспехаў.

Рэзалюцыя аб злучэньні Зах. Беларусі з Б. С. С. Р.

Польскі імпэрыялізм у барацьбе з Саюзам Сацыялістычных Саветскіх Рэспублік захапіў землі Зах. Беларусі і задушыў рэвалюцыю на яе абшарах. З гэтага часу польскі ўрад пануе на беларускіх землях як абаронца абшарнікаў-пьявак, адначасна уцскаючы мільённыя сялянскія масы, якія з праўдывае зьліваюць потам гэтыя землі.

Беларускі селянін і далей зькідаецца са сваіх зямель. На землях аграбленых ад белар. селяніна ў часе вайны, ці распарцэляваных згодна т. наз. зямельнай рэформы, улада акупантаў насаджывае асаднікаў, якія служыць апраць для панаваньня абшарнікаў. Беларускія землі запалонены разбэшчанай паліцыяй, якая зьдзекуецца над працоўным народам.

Укаранячы гвалтам польскасьце на захопленых белар. землях, польскі ўрад знішчае беларускую культуру, забараняе карыстацца матчынай мовай у школах, судах і установах.

Каб прыкрыць сваю унутраную палітыку гвалтаў над нацыянальнымі меншасцямі перад сьветам, польскі ўрад правёў праз сойм нікудышныя школыныя і языковыя уставы, якія ня толькі не палепшылі становішча беларускага народу, але яшчэ больш усілілі нацыянальны ўціск.

Як вынік гэтай палітыкі ўраду акупантаў зьяўляецца стыхійны рэвалюцыйны рух сялянскіх мас Зах. Беларусі супроць панскай навалы. Польскі ўрад на гэты рух адказвае дзікім гвалтам і паняверай. Польскі ўрад зьмілітарызваў цывільную адміністрацыю і аддаў яе пад неабмежаванае верхаводства генэрал-вэводзю, уводзячы гэтым ваеннае палажэньне, пасьля т. наз. крэсы заліу самавольнай паліцыяй, устанавіў згубныя дзярзныя суды і нішчыць народ карацельнымі налётамі войска і паліцыі.

Працоўны беларускі народ ніколі не пакіне змагацца за сваю зямлю і волю. Ён пойдзе следам за сваімі братамі з Беларускай Савецкай Рэспублікі, якія супольна з расейскімі сялянамі і рабочымі прагналі абшарнікаў і капіталістаў, а усю зямлю зрабілі уласнасьцямі тых, хто на ёй працуе.

АТАМАН МУХА.

(На маты: „Стенька Разін“).

Польскі бот неміласэрна
Топча край беларусоў.
Грабідзь, муча пан бязьмерна —
Ня было такіх часоў.

Стогнуць вёскі ад падаткаў,
Пухне з голаду народ,
Лад вядзе бэун у узятка,
Патурэе розны зброд.

Вось на помсту за няволю,
За грабежствы і за зьдзек —
Стаў на кліч народнай волі
Беднай вёскі чалавек.

Ён пагібель ліхадзееў,
Гэта Муха атаман.
Перад ім са страху млеае
Кеёндз-груган, пузаты пан.

Горы золата з палацаў,
Муха скажа, дых пльве,
Скуль узятая, там дзе праца
У курнай хатаццы жыве.

Дэмухане са злосьці Муха —
Мігам зьнікне панскі двор.
Кулаком імпэтна бухне —
Ліжжа ворагаў бугор.

Мухі моц не пераможна,
Бо пакрыўджаныя з ім.
Нават Польшча вельміможна
Пэратрусіла зусім.

Лес і поле, горы, долы
Атамана берагуць.
Беларусі вёскі, сёлы
Пад яго крыло ільнуць.

Скалыхнуў народ да бою
Муха слаўны атаман,
Прападай жа з галавою,
Акупант наш, польскі пан!

ЖЫЦЦЁ ПАРТЫ.

Берасьцейскі вокруг.

З пункту гледжаньня пастаноў ваў V кангрэсу Камінтэрна аб бальшавіцкай партыі — мы прыступілі да перагляду нашае арганізацыі і нашае працы.

Малая сьвядомасьць сяброў, адсутнасьць дысцыпліны, канспірацыі, тыпичная для мястэчак „сямейнасьць” ва ўсіх партыйных справах, а галоўнае — брак цвёрдага кіраўніцтва — васьць усе хібы нашае арганізацыі. Само сабою відавочна тут і Ц.К., які нясе палітычную адпавядальнасьць за выхаваньне кадраў у бальшавіцкаму духу, — але было б памылкаю апраўдаць мясцовы камітэт. Галоўная яго віна ў тым, што ён не выконваў самых элементарных сваіх абавязкаў, не раагавуваў на напружэньне партыйнай дысцыпліны і г. д.

Мясцовы берасьцейскі камітэт нясе усю адпаведнасьць за пра-

сцягане Зах. Беларусі будучэ змагацца за адарваньне сваіх зямель ад буржуазнай польскай дзяржавы і прылучэньне іх да Беларускай Сав. Рэспублікі.

Усялякія клічы як аўтаномія і іншыя высунутыя ці то праз т. наз. польскую дэмакратыю, што знаходзіцца на услугах польскага імперыялізму (сацыял-дэрайцы П.П.С. і Вызваленьне), ці то праз беларускіх згоднікаў, якіх утрымлівае польская дэфэнзыва — усе яны маюць на мэце адвясці беларускія сялянскія масы ад рэвалюцыйнай барацьбы за зямлю і нацыянальнае вызваленьне, каб гэтым ашуканым і здрадным подступам утрымаць Зах. Беларусь пад уладай польскіх акупантаў у імя абшарніцкіх інтарэсаў. Партыя павінна вельмі энэргічна змагацца з імі.

У сваім імкненьні да зямлі і волі беларускія сяляне салідарны з рэвалюцыйным рухам рабочых і сялян усёй Польшчы і бачаць у польскай рэвалюцыі выхад для зьдзейсьненьня сваіх сацыяльных і нацыянальных мэт, а ў К.П.П. — саюзніка ў супольнай барацьбе беларускага і польскага народу за Савецкую ўладу, за адарваньне абшарніцкай зямлі, за вызваленьне паднявольных нацыянальнасьцей!

Няхай жыве злучаная Савецкая Беларусь!
Няхай жыве Польская Савецкая Рэспубліка!

Цяпер мы прыступілі да рашучых крокаў па аздараўленьню арганізацыі. Усіх пасьпыхных, абмешчаніўшыхся, недысцыплінаваных сяброў выключылі з арганізацыі. Уся партыйная праца рэарганізавана на пачатках дысцыпліны і канспірацыі. Вядзецца рашучая барацьба з кумаўствам і „сямейнасьцю”.

Нядаўна была склікана гарадзкая канфэрэнцыя, якая выбрала новы, больш работаспособны камітэт.

Акружная жыдоўская канфэр.

У канцы кастрычніка тутая адбылася акружная канфэрэнцыя жыдоўскіх працоўнікоў, на якой былі прадстаўлены ўсе мястэчковыя арганізацыі.

На павестку дня былі пастаўлены пытаньні: 1) V кангрэс Камінтэрна, 2) Палітычная справаздача Ц.К.К.П.З.Б. і цэнтральнага жыдоўскага бюро, 3) Адчот з мест. 4) Арганізацыйныя пытаньні, 5) Выбары, 6) Бягучыя справы. Прадстаўнікі мястэчак указвалі на рэвалюцыйнае бражэньне на вёсцы, якое рвецца да барацьбы і патрабуе выступленьня. Што касаецца жыдоўскага насяленьня, то яно больш адсталое, менш пранікнута ідэяй аружнага паўстаньня, якую вядзе беларускі работнік і селянін.

Па гэтаму пытаньню, а так сама па пытаньню аб нашай тактыцы сярод жыдоўскай беднаты вялася шырокая дыскусія, вынікам якое была прынята асобная рэзалюцыя, у якой адзначаецца патрэбнасьць вясьці энэргічную працу сярод жыдоўскага пралетарыята з мэтай уцягнуць яго ў рэвалюцыйную барацьбу беларускіх рабочых і сялян.

Па пытаньню аб жыдоўскіх народных школах канфэрэнцыя паставіла вьясць рашучую барацьбу з бундуска-мяшчачанскай школьнай радай і працівапаставіць ёй свае пралетарскія школы апіраючыся на прафсаюзы і засноўваць дзе можна такія школы.

Горадзенскі вокруг.

У серадзіне лістапада адбылася акружная канфэрэнцыя жыдоўскай сэкцыі пры кампартыі Зах. Беларусі. На канфэрэнцыі вьяснілася, што Горадзен. вокруг налічае да 300 таварышаў жыдоў. Згодна апошняй дэкларацыі Ц.К.К.Р.П.П. пастаноўлена рашуча прыступіць да абальшавічваньня партыі. Баявым клічам прызнана байкот падаткаў і адказ ад пакупкі рэквізаваных сялянскіх рэчаў за неаплааны падаткі.

КАРЭСПАНДЭНЦЫ.

З ПІНСКАГА ВОКРУГА.

— Кампанія дапамогі палітычным арыштанам. У Домбровіцах кампанія пачалася тым, што былі вывешаны 2 чырвоныя сьцягі — адзін на будынку почты, другі на мосьце. Сыдены, тэлеграфныя слупы, будынікі на чугунцы — усюды былі напісаны лэзунгі, усюды была расклеена і раскідана літэратура.

Ня менш энэргічна пачалі кампанію акружаючы Домбравіцкі вёскі. На вёсцы Кольпі Лютаўскай воласьці, на вёсках Орвятце, Куроме, Саломеннай усюды развешаны чырвоныя сьцягі і раскідана літэратура. У Куроме чырвоны сьцяг вісеу два дні.

Уражаньне — велькае. Уся люднасьць была устрывожана. Адміністрацыя і паліцыя перапалошылася. Яна была пэўна ў тым, што гэта пачалося паўстаньне. Зьбіралася уцякаць. З Сарны былі вызваны па тэлефону жаўнеры, услед за якімі быў высланы спецыяльны курьер, каторы павінен быў данесьці, ці не перашлі яны часам на бок паўстаўшых. У хуткім часе вьясьнілася аднак, што паўстаньня няма і да паліцыі ізноў вярнулася „храбрасьць”.

Тым часам з Сарны былі посланы 20 агентаў дэфэнзывы — але з тым жа цягніком ехалі нашы сябры, якія раскідалі на станцыях нашу літэратуру. Цягнік затрымаў, правялі вобшык у пасажыраў і затрымалі семярых. Таго ж дня ў Домбравіцах адбылася паляваньне на людзей. Лавілі усіх устрэчных на вуліцы. Было арыштавана 200 чалавек і зроблена каля 100 вобшыскаў. Сярод арыштаных былі нават і дзеці 10 гадоў. Арыштаных білі да паўсьмерці. Білі і на вуліцах, і ў хатах, і на пастарунку. Некаторым падсунулі адозвы і абвінавачваюць у здрадзе стану. З пастрадаўшых пакуль што вядома фамілія Вольфа Слуцкага і яго сястры.

— Байкот падаткаў. Ня менш энэргічна ў Домбравіцкім раёне ідзе і байкот падаткаў. Пад уплывам нашых лэзунгаў на сходах сяляне паставілі нічога не плаціць.

Падатковая ўлада заключыла дагавор з 7 купцамі, каб яны скупілі канфіскаваныя рэчы. Купцоў прывялі ў Домбровіцы і рэквізыцыя пайшла „гладко”, усё забранае адразу перадавалася купцам. Гэтым купцам цяпер прыдзецца горача, бо сяляне пакляліся ім мсьціць.

— Падатак за 1918 год. У вёсцы Откопціцах наладжылі падатак на сялян за тое, што пасьвілі сваю скаціну за часы нямецкае акупацыі.

— Трывожны настрой. У Давід-Гарадку і раёне байкот падаткаў абхапіў 15 вёсак аж да самае граніцы. Настрой трывожны. Паліцэйскія ў адзіночку не паказваюцца, ходзяць па 5—10 чалавек.

— Бой сялянаў з паліцыяй. У Лагішыне рух байкоту падаткаў абхапіў 10 вёсак. Настрой сялянаў трывожны і прыпадняты. Калі ў Лагішыне абгараліся сяляне на сход, каб абгаварыць адозвы камуністаў — прыехаў атрад паліцыі і кінуўся адбіраць адозвы. Разгарэлася настаящая бойка. Сяляне адважна біліся з паліцыяй і пабілі яе. Паліцыя прымушана была адступіць у „парадку”.

— Акупанты катуюць беларускіх сялян, ім памагае нават доктар. Да селяніна Габруся Патрубенкі з вёскі Туры, Хорскай воласьці, Сталінскага пав. зайшоў да хаты паліцэйскі з двума сышчыкамі і солтыс ды сталі рабіць вобшык. У яго куфэрку нашлі кніжку напісаную Керэньскім у 1917 г. і верш Дзёмьна Беднага. За гэтую праступнасьць Патрубенка арыштавалі і адправілі ў Давід-Гарадок на паліцэйскі пастарунак. Там ад арыштананага пачалі дама-

гацца, каб прызнаўся ў прыналежнасьці да кампартыі і ад каго атрымаў літэратуру (успомні дзе узьняў яе ў 1917 і 19 годзе!) Зразумела, што ён ня помніў і не прызнаўся, што камуніст. У адказ на гэта кіраўнік сталін. паветовай дэфэнзывы выпіргнуў арыштананага ў другі пакой і там разам са шпіком Недопытальскім зьбілі яго да безчуцьця. Калі зьбіты ачнуўся, яму далі сьцюдзёнай вады і загадалі змыць кроў, (баяліся сьлядоў) і зноў сталі дапытвацца. Патрубенка ня было ў чым прызнавацца. Тады ў яго сьцягнулі боты, кінулі на нары і Кантаровіч стаў біць яго па голых пятакх зьялезным друкком. Зноў білі да безпамяці, а пасьля скінулі на зямлю, дзе Патрубенка пралежыў усю ноч. А гадз. 11 вечара яму давалі нешта падпісаць, а што, ён ня помніць.

Раніцай яго закавалі і пехатой пагналі ў Пінск. Зьбіты, бяз сіл, скатаваны, ён па дарозе папрасіў паліцэйскага Жука, каб той прыкаваў яго за другую руку, ў адказ на што Жук ударуў яго прыкладам і раніў руку.

Дацягнуўшыся да вострагу, пабіты зьявруўся да востражнага доктара за дапамочай, але той выслухаўшы усю прауду ад Патрубенкі, адмовіўся прыняць яго ў бальніцу, сказаўшы: „гэта нічога, заживець”.

— За тое, што камуніст — б’юць і за тое, што не камуніст — таксама б’юць. У м. Давід-Гарадок, Пінск. вокр. да месцовага жыхара Беларускага селяніна Сямёна Куста, аб 11 гадзіне ноччу да хаты уварваліся кіраўнік дэфэнзывы з камандантам паліцэйскага пастарунку Главацім, перавярнулі усё памешканьне усё нешта шукаючы. Такткі нічога і не нашлі. Аднак гаспадара чамусьці арыштавалі і прывялі на пастарунак. Кіроўнік дэфэнзывы Кантаровіч выняў з шуфляды некую надрукаваную паперу і запытаў яго, ці знаець ён што гэта. Гэта была лістоўка камун. партыі, якую Сямён Куст першы раз пабачыў у руках Кантаровіча, деля таго ён і сказаў што ня ведае. Тады кіроўнік дэфэнзывы патрэбаваў, каб арыштананы прызнаўся што ён камуніст і сказаў ад каго ён узьняў гэтую лістоўку. Селянін камуністам ня быў і ня ведаў нічога аб лістоўцы. Тады Кантаровіч завёў яго ў другі пакой і так ударуў Куста ў вуха, што той зваліўся без памяці і цяпер дрэнна стаў чуць.

Калі арыштананы ачнуўся, дык прышлі да яго камандант пастарунку Главаці і шпік Сідорын і дамагаліся, каб ён прызнаўся ў прыналежнасьці да партыі і адкрыў арганізацыю. Селянін гэтага не зрабіў, тады з яго сьцягнулі боты, кінулі на нары і кіроўнік дэфэнзывы Кантаровіч пачаў біць С. Куста па голых пятах зьялезным прутом. Білі да туль, пакуль няшчасны ня вытрымаў і даў саглас падпісаць усё што яму загадаюць.

З БЕРЭСЬЦЕЙСКАГА ВОКРУГА.

Дэманстрацыя ў Берэсьці на Б. У час будовы дома адзін рабочы зваліўся з рыштванья і забіўся да сьмерці. Хаўтуры забітага рабочага адбыліся 8.XII. Да тысячы рабочых сяброў прафсаюзу сабралася са сваімі сьцягамі правадзіць забітага таварыша на магількі. Каля 12 ч. у дзень пры бальніцы сабралася больш тысячы асоб, а ў 2 ч. калі хаўтурная працэсія транулася з месца, дык табала павялічылася да пяціх тысячаў.

У часе паходу нашы таварышы выкрывалі: Няхай жыве Сав. Беларусь! Няхай жыве чырвоная армія! Прэч акупантаў! Тысячныя масы падхопілі гэтыя поклічы і разлегаліся друж-

ныя ура. Паліцыя ачумела і ня ведала што рабіць. Калі паход працягнуў міма паліцэйскай управы нехта крыкнуў даволі паліцыю! даволі дэфэнзыву! ў адказ на гэта загрымела тое-ж дружнае „ура”. Тут ужо паліцыя, якая стала пры паліцэйскай управе, завалтузілася. Нашы таварышы пачалі лець „Інтэрнацыянал”, рабочыя падхвацілі і толькі бундуцы іспукаліся рабочага гімна і пачалі уцекаць на тратуары.

Так з плянем рэвалюцыйных песняў дайшлі да магілак, дзе пасьпаліся прамовы. Пахаўтурышы таварышы з рэвалюцыйнымі песнямі дэманстранты разьзішліся дамоў.

— Байкот падаткаў. У вёсках Смаляніца, Хорэво, Лукі і Ганчыцы Пружанскага павету сяляне саусім ня плацяць падаткаў. Калі паліцыя са зборшчыкамі прыходзіць канфіскаваць дабро сялянскае — ім нічога не даюць.

У вёсцы Смаленіца быў сход, на якім сяляне абгаварвалі пытаньне аб падатках і паставілі нічога не даваць. За гэта паліцыя арыштвала солтыса і некулькі сялян. Але сяляне дружна абаранілі сваіх людзей і, памяў бакі паліцыі, адбілі арыштаных.

З ГОРАДЗЕНСКАГА ВОКРУГА.

Абвешчаная акцыя помачы пал. вязьням вызвала моцныя рэпрэсыі з боку паліцыі. Неаслабна ішла сьлежка, адбываліся вобшыкі і нават было арыштована да дзэсятку асоб абвінавачаных у камунізме. Для праведзеньня акцыі была абрана асобная камісія. Праца велася ў трох напрамках: палітычным, матарыяльнай дапамогі і прапаганды. Прапаганда, якая мела выражацца ў мітынггах, рэфэратах і інш. не удалася, бо сабраньня было паліцыяй разогнана і пароблены вобшыкі па кватэрах. Зразумела, што без належнай прапаганды не магло быць сабрана шмат ахвэр, аднак да 500 зл. усёткі здалелі сабраць, хоць акаляныя падрачунак яшчэ ня зроблены. На заканчэньне акцыі шаблонамі пароблены клічы на сьценках, завешаны на тэлеграфных дротах сьцягі і раскідана адпаведная літэратура. Усё гэта ускалыхнула і зацікавіла Горадзенскіх рабочых, асабліва шмат шуму нарабіў выкінуты сьцяг з беларускім надпісам. Рабочыя пачулі, што ўсёць белар. кам. арганізацыя і бачаць у гэтым сваё хуткае вызваленьне і далучэньне да Сав. Беларусі.

З БАРАНАВІЦКАГА ВОКРУГА.

— Усё за аднаго. У вёсцы Бутыні Слонімскага пав., паліцыя, шукаючы учаснікаў нападу на цягнік пад ст. Лясной арыштвала двух нявінных сялян. Уся вёска паднялася на абарону арыштаных і ўсе падалі заяву ў акружны суд, у якім яны сьведчуць аб нявіноўнасьці арыштаных.

Паны-акупанты, якія сядзяць у акружным судзе, не прынялі заявы сялян.

Відаць, што акупантаў словам няймеш — супроць іх патрэбна ёмка дубіна.

— Акупанты — востражнікі. У Слонімскай востразе чакаючы надзвычайнага суда сядзець дзэсяткі беларускіх сялян, якіх паліцыя арыштвала абвінавачваючы іх у нападзе на цягнік пад ст. Лясной. Паліцыянтам-душугубам усё роўна, што гэтыя сяляне аб нападзе на цягнік даведаліся толькі ў востразе.

Генэрал-вэводзе патрэбна знайсці „вінаватых” ну вось рупная паліцыя і найшла.

У гэтым востразе завязана ваеннае палажэньне. Там над усім верхаводзіць ваенны камандант, які не дазваляе вязьням бачыцца са сваякамі.

Мала гэтага. Семі заключоных прывозіць з далёкіх вёсак прывозчыкі харчы для сваякоў, але камандант загадаў не прымаць і арыштаных увесь час галадоўць.